

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 14C/204/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113223957
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kozáčik
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2015:5113223957.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred samosudcom JUDr. Vladimírom Kozáčikom, v právnej veci navrhovateľky: E.. I. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXXX/XX, W., právne zastúpená JUDr. Magda Poliačiková, advokátka, s r.o., so sídlom Národná 17, Žilina, proti odporcovi: Žilinská teplárenská, a.s., so sídlom Košická č. 11, Žilina, IČO: 36 403 032, právne zastúpený Mgr. Richardom Karkóm, advokátom so sídlom Sad na Studničkách č. 32, Žilina, o zaplatenie 2.435,63 Eur s prísl., takto:

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľky **z a m i e t a**.

O trovách konania rozhodne súd do 30 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa návrhom zo dňa 21.7.2013 domáhala voči odporcovi zaplatenia 2.435,63 eur spolu s 8,5% ročným úrokom z omeškania od 21.7.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Návrh odôvodnila tým, že je podielovou spoluvlastníčkou v podiele 1/16 nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. území S., zapísaných na J. katastra W. na LV č. XXXX, a to: KN-E parc. č. XXX - Q. o výmere XXX mX KN-E parc. č. XXX - Q. o výmere XXX mX a výlučnou vlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. území S., zapísaných na J. katastra W. na LV č. XXXX, a to: KN-E parc. č. XXX/X - orná pôda o výmere XXXX mX KN-E parc. č. XXX/X - orná pôda o výmere XXXX m2. Z. užíva z nehnuteľností nachádzajúce sa v kat. území S. zapísané na LV č. XXXX ako KN-E parc. č. XXX/X - orná pôda o výmere XXXX mX časť pod stavbou Z. o výmere XXX mX a z KN-E parc. č. XXX/X - orná pôda o výmere XXXX mX časť pod stavbou Z. o výmere XXX m2. E. odporca užíva z nehnuteľností nachádzajúcej sa v kat. území S. zapísanej na LV č. XXXX ako KN-E parc. č. XXX - Q. o výmere XXX mX časť pod stavbou Z. o výmere 46,44 m2, ktorá zodpovedá podielu 1/16 v predmetnej parcely. Odporca teda užíva celkovú výmeru 1.480,44 m2 z pozemkov patriacich mne navrhovateľke.

Poukázala na to, že v konaní vedenom na OS Žilina bol ustanovený znalec Ing. H., ktorý v znaleckom posudku stanovil výšku bezdôvodného obohatenia, pričom z tohto posudku vychádzal aj Okresný súd v Žiline v konaní 2C 28/2009, kde rozsudkom zo dňa 21.6.2012 jej priznal bezdôvodné obohatenie za užívanie predmetných nehnuteľností odporcom za obdobie do 20.10.2011. Uvedený rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline, č.k. 5 Co 447/2012 zo dňa 28. 5. 2013. Výšku bezdôvodného obohatenia ročne za jednotlivé parcely v zmysle znaleckého posudku Ing. H. a v zmysle právoplatného rozhodnutia OS Žilina špecifikovala tak, že KN-E parc. č. 505 zapísaná na LV č. XXXX o výmere 743 m2 v podiele 1/16 výmera na podiel predstavuje 46,44 m2, ročný nájom za 1 m2 = 1,02 eur nájom za celý podiel ročne = 47,37 eur, KN-E parc. č. XXX/X zapísaná na LV č. XXXX o výmere 1596 m2 v podiele 1/1 odporca užíva 582 m2, ročný nájom za 1 m2 = 0,89 eur nájom za výmeru užívanú odporcom ročne = 517,98 eur, KN-E parc. č. XXX/X zapísaná na LV č. XXXX o výmere 1609 m2 v podiele 1/1 odporca užíva 852 m2, ročný nájom za 1 m2 = 0,97 eur nájom za výmeru užívanú odporcom ročne

= 826,44 eur a celková hodnota bezdôvodného obohatenia za 1 rok tak predstavuje sumu 1.391,79 eur /47,37 + 517,98 + 826,44/. Žalované obdobie od 21. 10. 2011 do 20. 7. 2013 predstavuje 1,75 roka. čo je spolu 2.435,63 eur. Zdôraznila, že neustále dochádza k získavaniu majetkového prospechu - obohatenia na strane neoprávneného nadobúdateľa - odporcu, ktoré sa prejavuje tak, že nedochádza k zmenšeniu majetku odporcu (platením nájomného), hoci sa tak po práve malo stať. Obohatenie odporcu je zároveň ujmou navrhovateľky, pričom v zmysle § 451 ods. 2 OZ ide o plnenie bez právneho dôvodu. Požaduje náhradu, ktorú by jej odporca inak musel poskytnúť, ak by predmetné nehnuteľnosti užíval na základe platne uzavretej nájomnej zmluvy.

Odporca k návrhu vo vyjadrení uviedol, že s rozhodnutím obsiahnutým v rozsudku Okresného súdu v Žiline, č.k.: 2C/208/2009-285, potvrdeným rozhodnutím Krajského súdu v Žiline nesúhlasí a preto využili možnosti dané právnym poriadkom Slovenskej republiky pre ich zvrátenie.

Zdôraznil, že vydanie bezdôvodného obohatenia predstavuje v prípade obohatenia spočívajúceho v nepeňažnom plnení peňažný ekvivalent majetkového prospechu, ktorý získala osoba, ktorá sa bezdôvodne obohatila na úkor iného. Aby výška náhrady v tom, ktorom prípade takýto ekvivalent predstavovala, musí zohľadňovať špecifická plnenia (prospechu), za získanie ktorého má byť poskytnutá. Aj keď žalobkyňa v žalobe poukazuje na právoplatné rozhodnutie Okresného súdu v Žiline, č.k.: 2C/208/2009-285, ktoré sa týka vydania náhrady za užívanie pozemkov v jej (spolu)vlastníctve s tým, že v konaní predchádzajúcom vydaniu tohto rozhodnutia bol vyhotovený znalecký posudok, namietal použitie tohto znaleckého posudku v tejto veci; znalecký posudok vyhotovený v rámci konania vedeného Okresným súdom v Žiline pod sp. zn.: 2C/208/2009 ako pôvodný znalecký posudok, pretože predstavuje v prejednávanej veci len listinný dôkaz. Porovnaním pôvodného znaleckého posudku s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z. z. v znení v čase, kedy bol tento vypracovaný, osobitne jej časťami E a G, je možné bez potreby akýchkoľvek odborných znalostí v danej problematike zistiť, že pôvodný znalecký posudok nie je vypracovaný v súlade s touto vyhláškou, pričom znalec volil pri zodpovedaní znaleckých otázok neprimerané koeficienty - tieto sú v priamom rozpore so znením vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z. z. napríklad koeficient všeobecnej situácie určil znalec vo výške 1,2 - podľa citovanej vyhlášky možno tento koeficient použiť v nasledovných prípadoch: centrá miest od 10 000 do 50 000 obyvateľov, obytné časti miest nad 50 000 obyvateľov a ich rýchlo dostupné predmestia, prednostné oblasti vilových alebo rodinných domov v centre i mimo centra mesta, oblasti rekreačných domčekov v dôležitých centrách turistického ruchu, priemyslové a poľnohospodárske oblasti miest nad 50 000 obyvateľov; za situácie, keď znalec hodnotil cenu pozemku pod odkaliskom nachádzajúcim sa v k. ú. S. (nejde o mesto), kde sa v okolí vykonáva len pestovanie poľnohospodárskych plodín, koeficient intenzity využitia znalec určil vo výške 1,0, čo by malo predstavovať rodinné domy so štandardným vybavením, bežné bytové domy, bytové domy s nebytovými priestormi, nebytové stavby pre priemysel s bežným technickým vybavením - na pozemkoch sa však žiadne také stavby nenachádzajú, ani nemôžu nachádzať, takéto stavby sa nenachádzajú ani len v okolí pozemkov, ktorých hodnotu znalec určoval, koeficient dopravného spojenia určil znalec vo výške 0,9, keď tento koeficient sa v zmysle citovanej vyhlášky používa v prípade pozemkov na predmestiach miest, odkiaľ sa možno pešo dostať k prostriedku hromadnej dopravy alebo vlastným autom do centra do 15 min; je zrejmé, že v prípade pozemkov, na ktorých sa nachádza odkalisko nejde o pozemky na predmestí mesta bez ohľadu na to, aký je čas potrebný na dopravu do centra mesta (asi W.). Z uvedeného vyplýva, že Pôvodný znalecký posudok neurčuje hodnotu pozemkov, čo je základný údaj pre určenie výšky náhrady, v súlade s právnymi predpismi. Navyše znalecký posudok rieši iné obdobie ako je obdobie, za ktoré požaduje žalobkyňa náhradu v prejednávanej veci. Rovnako tak je otázne, prečo znalec volil návratnosť investície, čo je ďalší z rozhodujúcich parametrov pre určenie hodnoty nájmu, práve ním zvoleným spôsobom, t.j. rýchlejšiu v rámci vymedzeného rozpätia. Poukázal tiež aj na skutočnosť, že pôda v danej lokalite je využívaná výlučne na poľnohospodárske účely a prenajíma sa za podstatne nižšie nájomné, ako je nájomné určené v Pôvodnom znaleckom posudku. Preto navrhol ustanoviť znalca za účelom zistenia obvyklej výšky nájmomného vo vzťahu k pozemkom, ktoré uvádza žalobkyňa z dôvodu, že vo veci určenia všeobecnej hodnoty pozemkov pod odkaliskom (s ktorou bezprostredne súvisí aj stanovenie všeobecnej hodnoty nájmu) bolo vypracovaných viacero znaleckých posudkov, ktorých závery sa však rozchádzajú, pričom poukázal aj na iné závery posudkov. K uplatneným nárokom uviedol, že navrhovateľka požaduje vydanie náhrady za bezdôvodné obohatenie, ktoré mal získať užívaním pozemkov v jej (spolu)vlastníctve počas obdobia od 21.10.2011 do 20.07.2013, čo má predstavovať 1,75 roka. Spôsob výpočtu požadovanej náhrady nie je, aj vzhľadom k výške žalobkyňou požadovanej náhrady za jeden rok dostatočne presný; prijatie žalobkyňou navrhovaného spôsobu výpočtu náhrady by viedlo k priznaniu vyššej náhrady, ktorá by nezodpovedala

skutočnej dobe užívania pozemkov, kde je potrebné určiť výšku náhrady za jeden deň a vychádzať z takejto základnej jednotky a nie zaokrúhľovať obdobia na časti roka.

Ďalej pri nároku na úroky z omeškania odo dňa 21.07.2013 rozporoval, že sa mal dostať do omeškania najneskôr dňom doručenia rozhodnutia Krajského súdu v Žiline vo veci vedenej Okresným súdom v Žiline pod sp. zn.: 2C/208/2009, takýto spôsob určenia omeškania je nezmyselný, pretože rozhodnutie Okresného súdu v Žiline v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Žiline nemôže mať v tomto prípade akékoľvek hmotnoprávne dopady do práv a povinností účastníkov konania v období, ktorého sa rozhodnutie nedotýka. Žalobkyňa ho v predchádzajúcom období žiadnym spôsobom nevyzvala na zaplatenie náhrady za bezdôvodné obohatenie, ktoré mal získať užívaním pozemkov v jej (spolu)vlastníctve a teda požadovaná náhrada sa nemohla stať splatnou. So splatnosťou náhrady nemá nič spoločné ani jeho prípadná vedomosť o tom, že sa obohatili a v akej výške, nakoľko podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. V prípade práv z bezdôvodného obohatenia nie je čas plnenia dohodnutý, ustanovený právnym predpisom, ani určený v rozhodnutí, a teda splatným sa dlh stáva na výzvu veriteľa.

Na pojednávaní právni zástupcovia účastníkov zotrvali na svojich písomných vyjadreniach.

Právny zástupca navrhovateľky poukazoval na svoje vyjadrenie a osobitne na znalecký posudok vyhotovený v konaní OS Žilina 2C/208/2009. K prednesu odporcu v súvislosti s vecným bremenom pri užívaní vodného diela zdôraznil, že vecné bremeno nebolo doposiaľ zriadené, nevyplýva zo žiadnych listín ani evidencie a doposiaľ nebola poskytnutá žiadna náhrada.

Právny zástupca odporcu uviedol, že ZP 8/2015 O.. T. svojou určenou cenou za obdobie nájmu predmetných nehnuteľností ďaleko viac zodpovedá reálnej hodnote, pričom opätovne zdôrazňoval, že ide o pozemky vo vlastníctve navrhovateľky, ktoré sú ornou pôdou a sú mimo intravilánu. V prípade, keby tam Odkalisko nestálo, bola by tam orná pôda, pretože pozemky sa nachádzajú na rozhraní dvoch obcí. Poukázal na konanie pred tunajším súdom sp. zn. 7C/112/2012, v ktorom bolo rozsudkom rozhodnuté v obdobnej veci viacerých navrhovateľov, keď predmetom bolo vydanie bezdôvodného obohatenia za stavbu Odkaliska a žaloba bola zamietnutá v celom rozsahu, rozhodnutie je právoplatné a bolo potvrdené zo strany odvolacieho súdu.

V tejto súvislosti zdôraznil, že v danom prípade ide o vodnú stavbu, o vodohospodársku líniovú stavbu ktorej výstavba bola vo verejnom záujme. Bola povolená, postavená a uvedená do prevádzky za účinnosti zákona č. 138/1973 Zb. z ktorého je potrebné vychádzať aj pri posudzovaní predmetnej veci. V § 37a uvedeného zákona sú vymedzené kritéria základného vecného bremena. Výkon oprávnenia v rozsahu povolenia na vodohospodárske dielo podľa § 9 cit. zák., zriadiť a prevádzkovať vodnú stavbu je vecným bremenom zodpovedajúcim povinnosť vlastníkov strpieť zriadenie a prevádzkovanie vodnej stavby na ich pozemkoch. Uvedené ust. zároveň stanovilo, že za výkon týchto oprávnení prináleží vlastníkom náhrada obdobne podľa predpisov o vyvlastnení a v prípade, že medzi vlastníkom a stavebníkom nedôjde k dohode, o náhrade rozhodne vodohospodársky orgán, ktorý je príslušný na povolenie vodohospodárskeho diela. Zák. č. 184/2002 bol zrušený zák. 138/1973 Zb., uvedený zákon bol účinný od 1.6.2002 do 2004, kedy bol zrušený zák. č. 364/2004 Z.z., avšak v zmysle prechodných ust. k uvedeným zákonom práva a povinnosti vyplývajúce z doterajších povolení zostávajú v platnosti ak tento zákon neustanovuje inak. Uvedené zákony, právne vzťahy, ktoré vznikli na základe právnych skutočností za platnosti skorších zákonov neupravovali a neupravujú inak. Z uvedeného teda vyplýva, že práva a povinnosti vyplývajúce z povolenia na vodnú stavbu, vydaný za účinnosti zák. 138/73 zostali v platnosti a teda oprávnenie odporcu na zriadenie a prevádzkovanie vodnej stavby je vecným bremenom zodpovedajúcim povinnosť vlastníkov strpieť zriadenie a prevádzkovanie vodnej stavby na ich pozemkoch. Práva a povinnosti zo zriadeného vecného bremena vyplývajú z právnej úpravy na základe ktorej vecné bremeno vzniklo, t.j. z § 37a zák. č. 138/1973 Zb. V uvedenom prípade teda došlo k vzniku zákonného vecného bremena za účinnosti zákona o vodách č. 138/73 Zb., ktorému zodpovedá oprávnenie odporcu na zriadenie a prevádzkovanie vodnej stavby a vlastníkom, t.j. navrhovateľke povinnosť strpieť zriadenie a prevádzkovanie vodnej stavby na jej pozemku so vznikom nároku na náhradu. Odporca preto neužíva nehnuteľnosti bez právneho dôvodu a z tejto skutočnosti na jeho strane nevzniká bezdôvodné obohatenie. S uvedeným zákonom bola taktiež oprávnená náhrada súvisiaca s výkonom oprávnenia prináležiaceho odporcovi v rozsahu povolenia na vodohospodárske dielo podľa § 9 cit. zák., zriadiť a prevádzkovať vodnú stavbu obdobne podľa predpisov o vyvlastnení, t.j. zákon č.

50/76 stavebný zákon do 1.9.1997 v spojení s vyhl. 122/1984 Zb., ktorú v prípade, že nedôjde k dohode, ako jednorazovú náhradu vo forme peniazoch ale aj možnosti vecného plnenia upravovali predpisy.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov a zistil nasledovný skutkový stav.

Podľa výpisu z obchodného registra Okresného súdu Žilina, odporca je vedený ako akciová spoločnosť a zapísaný v odd. S.a. vl. č. 10330/L.

Podľa výpisu z LV č. XXXX k. ú. S. ako vlastník označených pozemkov KNE parc. č. XXX/X orná pôda o výmere 1596 m² a KNE parc. č. XXX/X orná pôda o výmere 1609 m² je v podiele 1/1 vedená navrhovateľka titulom osvedčenia o dedičstve a zámenných zmlúv. Podľa LV č. XXXX k. ú. S. ako vlastník nehnuteľnosti KNE parc. č. XXX o výmere 743 m² trvalé trávne porasty a KNE parc. č. XXX o výmere 429 m² trvalé trávne porasty k. ú. S. je podielovým spoluvlastníkom v podiele 1/16 navrhovateľka a jej podielové spoluvlastníctvo je vedené pod LV B r.č. XX.

Súd ďalej zistil, že v konaní sp.zn. 2C/208/2009 bol dňa 21.6.2012 vydaný rozsudok č.k. 2C/208/2009-285, ktorým bolo rozhodnuté v spore medzi navrhovateľkou a odporcom o vydaní bezdôvodného obohatenia, návrhu navrhovateľky bolo vyhovené, pričom rozsudok bol potvrdený rozsudkom KS Žilina 5Co/447/2012-117 zo dňa 28.5.2013. Podkladom pre rozhodnutie bol znalecký posudok č. 79/2008 vyhotovený znalcom Ing. T. Z., kde znalec stanovil hodnotu pozemkov na základe polohovej diferenciacie a metódy porovnávania vo všeobecnej hodnote 2,31 eur/m² a znalecký posudok znalca Ing. Q. H. č. 44/2011, ktorý stanovil hodnotu ročného nájmu od 0,89 do 1,03 eur a posudok Ing. E. C., ktorý metódou polohovej diferenciacie stanovil hodnotu pozemku 5,67 eur/m². Súd v konaní na základe uvedeného priznal bezdôvodné obohatenie vo výške nájmu 1,66 eur/m². Zo strany Najvyššieho súdu SR uznesením č.k. 7NCdo/5/2014-348, bolo rozhodnutie zrušené. V konaní 7C/112/2012 bol v obdobnej veci vypracovaný aj posudok č. 71/2013 znalca Ing. E. E..

Súd vzhľadom na rozdielnosť výpočtu a stanovenia trhovej hodnoty pozemku podstatnej pre priznanie akýchkoľvek nárokov z bezdôvodného obohatenia, neidentifikácie pozemkov so zásahom stavby Z., ako aj skutočnosť, že podľa názoru súdu bezdôvodné obohatenie v danom prípade nie je alternatívou nájmu, teda dočasného užívania stavby, ale alternatívou vecného bremena, neobmedzeného užívania pozemku počas existencie stavby - vodného diela, nariadil znalecké dokazovanie na stanovenie hodnoty odplaty vecného bremena, ktoré by inak mal plniť odporca, ak by takáto služobnosť bola odplatne zriadená.

Znaleckým posudkom č. 8/2015 znalca Ing. R. T. bola určená hodnota vecného bremena vlastníka strieť právo stavby Odkaliska na KNC parc. č. XXXX/XXX, KNC parc. č. XXXX/XXX, KNC parc. č. XXXX/XXX tak, že všeobecná hodnota ročnej odplaty za zriadenie vecného bremena bola vo výške 0,39 eur/m², spolu 583,72 eur za zisťovaný rozsah užívania pozemkov.

Súd mal v konaní z uvedeného znaleckého dokazovania znalcom Ing. T. identifikované pozemky kde zistil, že pozemky KN-E parc. č. XXX je trvalý trávny porast využívaný poľnohospodárskou činnosťou, na pozemku nie sú žiadne stavby. Pozemok KN-E parc. č. XXX (1799/121) je zastavaný stavbou Z.. Pozemky KN-E parc. č. XXX/X (1799/112) a parc. č. KN-E parc. č. XXX/X (XXXX/XXX) sú čiastočne zastavané stavbou odkaliska, resp. sú súčasťou trvalého záberu pozemkov, na ktorých je zriadená stavba odkaliska. Záber zistil znalec totožný s geometrickým plánom č. 4/2008.

Okresný národný výbor, odbor výstavby a územného plánovania v Žiline dňa 11.7.1979 pod č. Vyst.276/79-JŠ vydal územné rozhodnutie o umiestnení stavby žiadateľovi SEZ Žilina - právneho predchodcovi odporcu, na umiestnenie stavby Zložisko škváry a popielka TP Žilina 3. V uvedenom rozhodnutí je uvedené, že k žiadosti o stavebné povolenie je investor povinný doložiť rozhodnutie o trvalom vyňatí z pôdneho fondu a doklad o majetkovoprávnom vysporiadaní.

Okresný národný výbor v Žiline, odbor poľnohospodárstva a lesného a vodného hospodárstva, rozhodnutím zo dňa 3.9.1979 č. VH1450/79/EN udelil v zmysle § 8 a 9 Zákona č. 138/73 Zb. o vodách v súlade so zákonom č. 135/74 o štátnej správe vo vodnom hospodárstve povolenie pre k.p. Stredoslovenské energetické závody Žilina - Tepláreň III na zriadenie vodohospodárskeho diela takto: „Podľa uvedeného projektu „Tepláreň Žilina III“, ktorý vypracoval Energoprojekt Praha, závod Bratislava pod zák. č. 06-7033-02-01 vodohospodárske dielo, pozostávajúceho zo zložiska z trusky, preložky

potoka bytčianskeho, kanalizačné a vodovodné vedenie, neutr. stanicu priemyselných odpadových vôd, biologický septik 2 X SK9, rekonštrukcia čerpacej stanice z Váhu, merné zariadenie OV“.

Okresný národný výbor v Žiline, odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva rozhodnutím zo dňa 30.4.1981 pod č. PLVH:730/1981-212.1/ING.ŠK natrvalo odňal postupne celkom 24-97-79 ha poľnohospodárskej pôdy a 1-31-48 ha ostatnej pôdy - súčasťou poľnohospodárskeho pôdneho fondu (poľné cesty, potoky) pre výstavbu prvej etapy zložiska z trusky, vrátane zemnej hrádze, akcia Tepláreň Žilina III. V danom rozhodnutí je uvedené, že ide o poľnohospodársku pôdu, okrem iného, nachádzajúceho sa v katastrálnom území Rosina EKN parcely XXXX, XXXX. V odôvodnení je okrem iného uvedené, že rozhodnutie sa vydáva v súlade s predchádzajúcim súhlasom MO VŽ SSR pod č. 3880/77-PV zo dňa 20.4.1979 ako prvá etapa z celkovej výmery 63,6200 ha. V prvej etape sa odníma 24,9779 ha poľnohospodárskej pôdy a 1,3148 ha ostatných plôch, t. j. spolu 26,2927 ha. V ďalšej etape bude riešený zruskovod a celková plocha truskoskladu. O umiestnení zložiska z trusky na lokalite S. bolo rozhodnuté uznesením PV ČSSR zo dňa 27.1.1977 pod č. 20 o realizácii programu teplárenstva v 5. päťročnici a o programe jeho rozvoja v 6PRP. Odňatie pôdy sa realizuje v súlade s uznesením vlády SSR č. 52 zo dňa 9.2.1977. V danom prípade ide o zabezpečovanie výstavby, dôležitej z hľadiska verejných záujmov - rozvoja sídelnej aglomerácie mesta W..

Okresný národný výbor v Žiline, odbor PLVH vydal dňa 18.4.1985 pod č. VH 551/85-406/MEN kolaudačné rozhodnutie, ktorým udelil v zmysle § 9 Zákona č. 138/73 o vodách, § 2 Zákona č. 138/74 Zb. o štátnej správe vo vodnom hospodárstve v súlade s § 79 a 120 Stavebného zákona č. 50/76 povolenie na uvedenie súboru objektov zložiska z trusky, stavby TP Žilina III, pozostávajúce z objektov: preložka potoka, zobrať ornice na zložisku popola, zemné úpravy na zložisko popola, ryhy pre káble k zložisku, odpopoľňovacie potrubie, zložisko popola, zemné práce, základná hrádza, prepady, čerpacia stanica vratnej vody, potrubie vratnej vody na zložisku, potrubie vratnej vody od čerpacej stanice, odvod presiaklych vôd z hrádze, zariadenie pre kontrolné merania na hrádzi do trvalej prevádzky.

MsNV, odbor územného plánovania v Žiline dňa 15.12.1985 vydal pre SSE KP Žilina, právny predchodca odporcu, stavebné povolenie k stavbe Nové zložisko škváry a popolčeka Tepláreň Žilina, nadvýšenie 396-402 m. n. m..

Okresný úrad v Žiline, odbor životného prostredia, dňa 18.12.1998 pod č. 98/05244/OU/OŽP-ČM vydal kolaudačné rozhodnutie, ktorým povolil užívanie stavby Nové odkalisko škváry a popolčeka Tepláreň Žilina, nadvýšenie 396/402 m. n. m.. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.12.1998.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 9 zák. č. 138/1973 Zb. účinného do 1.6.2002

(1) Na zriadenie vodohospodárskych diel (§ 38), na ich zmeny a zrušenie je potrebné povolenie vodohospodárskeho orgánu.

(2) Vodohospodársky orgán v povolení vodohospodárskeho diela určí povinnosti, prípadne podmienky, za ktorých ho udieľa. Podľa potreby uloží žiadateľovi o povolenie zriadiť vodnú značku (ciachu), prípadne predložiť mu na schválenie návrh manipulačného alebo prevádzkového poriadku vodohospodárskeho diela.

(3) Povolenie na vodohospodárske dielo je súčasne rozhodnutím o prípustnosti stavby podľa zákona o stavebnom poriadku. Stavebný úrad dáva na tieto diela súhlas podľa osobitných predpisov 7) iba z hľadiska zabezpečenia súladu s územnými plánmi a územnými rozhodnutiami.

(4) Pri vodohospodárskych dielach patrí vodohospodárskym orgánom pôsobnosť stavebných úradov podľa stavebného poriadku, s výnimkou pôsobnosti vo veciach vyvlastnenia. Vodohospodársky orgán, ktorý je príslušný na povolenie vodohospodárskeho diela, rozhoduje aj o jeho uvedení do trvalej prevádzky (užívania) podľa osobitných predpisov. 8)

(5) Ak zanikne povolenie udelené podľa § 8 ods. 1, rozhodne vodohospodársky orgán o podmienkach ďalšieho trvania, prípadne zrušenia vodohospodárskeho diela, ktoré umožňovalo povolené nakladanie s vodou.

Podľa § 37a zák. č. 138/1973 Zb. účinného do 1.6.2002

(1) Vodovodné a kanalizačné rady, ktoré sú vodohospodárskymi líniovými stavbami a ich výstavba je vo verejnom záujme, možno zriaďovať a prevádzkovať na cudzích nehnuteľnostiach v rozsahu vyplývajúcom z povolenia na vodohospodárske dielo podľa § 9.

(2) Oprávnenia stavebníka podľa odseku 1 vznikajú dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vodohospodárskeho orgánu na zriadenie vodohospodárskeho diela.

(3) Povinnosti vlastníka podľa odseku 1 sú vecným bremenom podľa osobitných predpisov. 15a)

(4) Za výkon oprávnení podľa odseku 1 patrí náhrada obdobne podľa predpisov o vyvlastnení. 16a) Ak medzi stavebníkom a vlastníkom (správcom, užívateľom) nehnuteľnosti nedôjde k dohode, o náhrade rozhodne vodohospodársky orgán, ktorý je príslušný na povolenie vodohospodárskeho diela.

Podľa § 38 ods. 1 písm. c) zák. č. 138/1973 Zb. účinného do 1.6.2002 vodohospodárske diela sú stavby, prípadne ich časti určené na vodohospodárske účely, najmä stavby vodovodných radov a vodárenských objektov, včítane úpravni vody, kanalizačných stôk a kanalizačných objektov, včítane čistiarní odpadových vôd, ako aj stavby (prípadne ich časti) určené na predchádzajúce čistenie vôd pred ich vypúšťaním do kanalizácií.

Podľa § 151n ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe.

Vecné bremená spojené s vlastníctvom nehnuteľnosti prechádzajú s vlastníctvom veci na nadobúdateľa.

Podľa § 151o ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona.

Zákonom č. 184/2002 Z.z. bol zrušený zákon č. 138/1973 Zb. Uvedený zákon bol účinný od 1.6.2002 do 2004, kedy bol zrušený zákonom č. 364/2004.

Podľa § 77 ods. 1 zák. č. 184/2002 Z.z. o vodách práva a povinnosti vyplývajúce z doterajších povolení zostávajú v platnosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 80 ods. 1 zák. č. 364/2004 Z. z. o vodách, práva a povinnosti vyplývajúce z doterajších povolení zostávajú v platnosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

Súd v konaní postupoval podľa § 132 O.s.p., podľa ktorého dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Zároveň podľa § 120 ods. 3 O.s.p. si súd osvojil skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov. Rozhodnutie bolo vydané v súlade s § 153 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého rozhodne súd na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo ich pravosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Súd nemal pochybnosti o tom, že stavba „Odkaliska“ zasahuje do práv navrhovateľky mimo parcely KN-E parc. č. 689 - TTP o výmere 429 m² je trvalý trávny porast, kde súd nezistil na pozemku stavby Odkaliska či inú stavbu vo vlastníctve odporcu alebo iné užívanie odporcom (takéto iné užívanie nebolo ani tvrdené), ktorý podľa vyjadrenia znalca je využívaný poľnohospodárskou činnosťou.

Stavba Odkaliska zasahuje do pozemku KN-E parc. č. XXX - TTP o výmere 743 m² (1799/121) v plnom rozsahu a čiastočne pozemkov KN-E parc. č. XXX/X - orná pôda o výmere 1596 m² (1799/112) vo výmere 582 m² a parc. č. KN-E parc. č. XXX/X - orná pôda o výmere 1609 m² časť pod stavbou Odkaliska o výmere 852 m² (1799/137), ktoré sú čiastočne zastavané stavbou Odkaliska, resp. sú súčasťou trvalého záberu pozemkov, na ktorých je zriadená stavba Odkaliska „zložisko strusky“. Stavba Z. - zložisko škváry a popola je vo vlastníctve odporcu. E. mal súd za preukázané, že pre vodnú stavbu „zložisko škváry a popolčeka TP Žilina III. etapa bolo ONV- odborom výstavby a územného plánovania v Žiline pod č. Výst. 470/1977 zo dňa 14.2.1977 pre investora SEZ Žilina vydané územné rozhodnutie. Na základe žiadosti investora ONV- odborom výstavby a územného plánovania v Žiline pod č. Výst.

276/79-Já zo dňa 11.7.1979 vydané nové územné rozhodnutie o umiestnení stavby zložišťa škváry a popielka Tp Žilina III. Zriadenie vodohospodárskeho diela -zložište strusky bolo povolené v zmysle § 8 a § 9 zák. č. 138/1973 Zb. o vodách rozhodnutím ONV - odbor poľnohospodárstva a vodného a lesného hospodárstva pod. č. VH 1450/79/En. Kolaudačné rozhodnutie na uvedenie súboru objektov Zložiska strusky stavby Tp Žilina III. pozostávajúce okrem iného aj z objektu zložisko popola, základná hrádza bolo vydané ONV, odbor PLVH dňa 18.4.1985 pod č. VH 551/85-406/M En. Stavebné povolenie na vodnú stavbu „Nové zložisko škváry a popolčeka Tepláreň Žilina navýšenie 396-402 m.n.m.“ vydal MNV - odbor územného plánovania v Žiline pod č. 2072/86 dňa 15.12.1986 a kolaudačné rozhodnutie k uvedenej stavbe vydal OúU v Žiline - odbor životného prostredia pod č. 98/05244/oÚ/OÚŽP-Čm dňa 18.12.1998.

Navrhovatelia skutkovo vymedzili svoj návrh tak, že odporca užíva ich nehnuteľnosti bez právneho dôvodu, bez uzavretia hocijakej nájomnej zmluvy a z tohto dôvodu vzniká na jeho strane bezdôvodné obohatenie, ktoré žiadali priznať za ich užívanie v cene nájmu za obdobie od 21. 10. 2011 do 20. 7. 2013.

Súd vzhľadom na viazanosť rozsahom nároku (kvalitatívne vymedzenie - čo, koľko) ako aj dôvodmi pre priznanie nároku (kvalitatívne vymedzenie - z akého dôvodu) posudzoval uplatnený nárok titulom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia tak, ako ho skutkovo vymedzila navrhovateľka, resp. odplaty za užívanie vecí.

Tak ako je už uvedené vyššie predmetná vodná stavba, nakoľko išlo o vodohospodársku líniovú stavbu a jej výstavba bola vo verejnom záujme, bola povolená, postavená a uvedená do prevádzky za účinnosti Zák. č. 138/1973 Zb., z ktorého bolo potrebné vychádzať pri posudzovaní predmetnej veci. V § 37a uvedeného zákona sú vymedzené kritéria zákonného vecného bremena. Výkon oprávnenia v rozsahu povolenia na vodohospodárske dielo podľa § 9 citovaného zákona, zriadiť a prevádzkovať vodnú stavbu, je vecným bremenom zodpovedajúcim povinnosti vlastníkov strpieť zriadenie a prevádzkovanie vodnej stavby na ich pozemkoch. Uvedené ustanovenie zároveň stanovilo, že za výkon týchto oprávnení prináleží vlastníkom náhrada obdobne podľa predpisov o vyvlastnení a v prípade, že medzi vlastníkom a stavebníkom nedôjde k dohode, o náhrade rozhodne vodohospodársky orgán, ktorý je príslušný na povolenie vodohospodárskeho diela. Zákomom č. 184/2002 Z.z. bol zrušený zákon č. 138/1973 Zb. Uvedený zákon bol účinný od 1.6.2002 do 2004, kedy bol zrušený zákonom č. 364/2004, avšak v zmysle prechodných ustanovení k uvedeným zákonom práva a povinnosti vyplývajúce z doterajších povolení zostávajú v platnosti, ak tento zákon neustanovuje inak. Uvedené zákony právne vzťahy, ktoré vznikli na základe právnych skutočností za platnosti skorších zákonov neupravovali/neupravujú inak. Z uvedeného teda vyplýva, že práva a povinnosti vyplývajúce z povolení na vodnú stavbu vydaných za účinnosti Zák. č. 138/1973 zostali v platnosti, a teda oprávnenie odporcu na zriadenie a prevádzkovanie vodnej stavby je vecným bremenom zodpovedajúcim povinnosti vlastníkov strpieť zriadenie a prevádzkovanie vodnej stavby na ich pozemkoch. Práva a povinnosti zo zriadeného vecného bremena vyplývajú z právnej úpravy, na základe ktorej vecné bremeno vzniklo, t.j. z 37a Zák. č. 138/1973 Zb.

V uvedenom prípade teda došlo k vzniku zákonného vecného bremena za účinnosti zákona o vodách č. 138/1973 Zb. ktorému zodpovedá oprávnenie odporcu na zriadenie a prevádzkovanie vodnej stavby a vlastníkom (navrhovateľom, resp. ich právnym predchodcom) povinnosť strpieť zriadenie a prevádzkovanie vodnej stavby na ich pozemkoch, so vznikom nároku na náhradu. Odporca preto neužíva nehnuteľnosti bez právneho dôvodu a z tejto skutočnosti na jeho strane nevzniká bezdôvodné obohatenie, tak ako na to poukazovala navrhovateľka. Uvedeným zákonom bola taktiež upravená náhrada súvisiaca s výkonom oprávnenia prináležiaceho odporcovi v rozsahu povolenia na vodohospodárske dielo podľa § 9 citovaného zákona, zriadiť a prevádzkovať vodnú stavbu obdobne podľa predpisov o vyvlastnení, t.j. Zák. č 50/1976 Zb. stavebný zákon, do 1.9.1997 v spojení s Vyhl. č. 122/1984 Zb., ktoré ju upravujú v prípade, že nedôjde k dohode ako náhradu jednorazovú, vo forme peňažnej, ale aj možnosti vecného plnenia.

Súd zdôrazňuje, že priznanie takejto odplaty je nie vecou súdneho konania pre nedostatok právomocí súdu, ale o odplate rozhoduje príslušný štátny orgán, ktorý vydal rozhodnutie, v danom prípade vodohospodársky orgán. Navyše, náhrada mohla byť len jednorazová a nie vo forme opakujúceho sa plnenia. Predmetom súdneho konania môže byť poťažme len preskúmanie takéhoto rozhodnutia v správnom konaní. O takýto nárok však podľa skutkového vymedzenia jednoznačne nešlo, teda nebol dôvod na zastavenie konania a postúpenie vecí.

Nakoľko súd mal bez pochybností preukázané, že odporca neužíva pozemky patriace navrhovateľke (príp. v jej spoluvlastníctve) bez právneho dôvodu, nie je povinný na základe zmluvného či zákonného dôvodu jej platiť úhradu za časové užívanie pozemku, považoval návrh navrhovateľky ako skutkovo a právne nedôvodný a návrh ako taký v plnom rozsahu zamietol.

O trovách konania rozhodne súd podľa ust. § 151 ods. 3 O.s.p. do 30 dní po právoplatnosti tohto rozsudku, nakoľko rozsudok bol vyhlásený podľa § 156 ods. 2 O.s.p., keď písomné vyhotovenie musí predchádzať jeho vyhláseniu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.